

**Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi gynhaliwyd
ar y 11 Tachwedd 2014 yn Neuadd Dyfi, Aberdyfi**

YN BRESENNOL

Y Cyngorwyr Anne Lloyd Jones, Dewi Owen, Mike Stevens (Cyngor Gwynedd), Y Cyng. Brian Bates, (Bad Achub), Mr W Bracewell (Partneriaeth Aberdyfi), Mr Dave Williams (Pwyllgor Gwelliannau a Hysbysebu Aberdyfi), Mr Desmond George (Clwb Hwyllo Dyfi), Mr Huw Evans (Cymdeithas Pysgotwyr Bae Ceredigion), Mr Paul Fowles (Siambr Fasnach Aberdyfi), Mr Nick Dawson (Outward Bound Wales), Mr Ian Andrews (Clwb Rhwyfo Aberdyfi), Mr Nigel Willis (Clwb Cychod Aberdyfi).

Swyddogion

Mr Lloer B. Jones	-	Uwch Reolwr Economi a Chymuned
Mr Barry Davies	-	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig
Mr William Stockford	-	Harbwr Feistr Aberdyfi
Mr Huw Davies	-	Prif Beiriannydd
Mr Robert Williams	-	Peiriannydd Cynorthwyol Ymgynghoriaeth Gwynedd
Mrs Glynda O'Brien	-	Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu
Mrs Mererid Watt	-	Cyfieithydd

Ymddiheuriadau: Y Cyngorydd John Wynn Jones (Cyngor Gwynedd)).

1. **ETHOL CADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Dewi Owen i'r Gadair am y flwyddyn 2014-15.

2. **ETHOL IS-GADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Anne Lloyd Jones yn Is-gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2014-15.

3. **DATGAN CYSYLLTIAD PERSONOL**

Datganodd Mr David Williams fuddiant personol mewn unrhyw fater a drafodir yn ymwneud â'r Bad Achub.

4. **COFNODION**

Cyflwynwyd: Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi gynhaliwyd ar y 12 Mawrth 2014.

Penderfynwyd: Derbyn a chymeradwyo'r cofnodion fel rhai cywir.

5. **ADRODDIAD Y SWYDDOG MORWROL**

Cyflwynwyd: Adroddiad y Swyddog Morwrol, Mr Barry Davies ar weithgareddau harbwr Aberdyfi gyda chyfeiriad penodol at y canlynol:-

(A) Pwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau – Cylch Gorchwyl

(i) Derbyniwyd enwebiadau ar gyfer gwasanaethu ar y Pwyllgor Ymgynghorol yn unol â'r cylch gorchwyl a fabwysiadwyd ar gyfer y Pwyllgorau Ymgynghorol Harbwr. Tynnwyd sylw at y rhestr o'r sefydliadau a ymatebwyd a oedd wedi ei atodi gydag adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig a nodwyd nad oedd rhai sefydliadau wedi anfon y dogfennau cymwys sef cyfansoddiadau a chofnodion cyfredol o'u Cyfarfodydd Blynyddol.

Atgoffwyd y Pwyllgor bod modd ethol hyd at saith aelod i gynrychioli gwahanol fuddiannau defnyddwyr yr Harbwr a phe byddai mwy o sefydliadau yn dangos diddordeb na'r hyn sydd ei angen fel rhan o'r Aelodaeth mater i'r Aelod Cabinet fydd ystyried a dewis a dethol yr Aelodaeth derfynol. Roedd 10 sefydliad wedi eu rhestru ac anogwyd y sefydliadau hynny nad oedd wedi anfon y dogfennau perthnasol i wneud hynny yn ddi-oed fel y gall yr Aelod Cabinet ystyried Aelodaeth y Pwyllgor Ymgynghorol.

Tynnwyd sylw mai'r Institiwt oedd un o'r sefydliadau ac oherwydd bod Ysgrifennydd y sefydliad hwnnw yn gweinyddu dau sefydliad efallai, drwy amryfusedd, ni dderbyniwyd y dogfennau perthnasol ar gyfer Pwyllgor Gwelliannau a Hysbysebu Aberdyfi.

(ii) Nododd y Cadeirydd bryder pe na fyddai'r sefydliadau yn gallu gwasanaethu ar y Pwyllgor Ymgynghorol gan fod yr Aelodau hynny sy'n cynrychioli'r gwahanol sefydliadau yn fodlon mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Ymgynghorol a bo ganddynt brofiadau yn y maes a dealltwriaeth o weithgareddau'r Harbwr.

(iii) Roedd consensws barn ymysg yr Aelodau nad oedd sefydliad Yr Institiwt yn gymwys fel sefydliad i wasanaethu ar y Pwyllgor Ymgynghorol ac yn wyneb y ffaith bod mwy o sefydliadau wedi dangos diddordeb na'r hyn sydd angen.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r uchod ac annog cynrychiolwyr y sefydliadau i anfon y dogfennau perthnasol i'r Swyddog Cefnogi Aelodau erbyn y 31 Rhagfyr 2013 fel bo modd i'r Aelod Cabinet ystyried yr aelodaeth derfynol.

(b) Nad oedd Yr Institiwt yn sefydliad cymwys i wasanaethu ar y Pwyllgor Ymgynghorol.

(B) Cod Diogelwch Harbyrau

- (i) Nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig nad oedd wedi derbyn sylwadau ar y cod uchod ac fe fyddir yn parhau i'w adolygu yn flynyddol. Sefydlwyd partneriaeth gyda Harbwr Caernarfon a fydd yn adolygu'r cod ar ran y Cyngor a hyderir y bydd Cyngor Conwy ac Ynys Môn yn rhan o'r bartneriaeth hefyd.
- (ii) Parheir i brofi problemau gyda'r Badau Dŵr Personol sydd yn lansio o Geredigion a'i fod yn anodd derbyn cydweithrediad i geisio eu rheoli. Rhaid ymdrin â'r mater yn eithaf sensitif ar hyn o bryd yn y gobaith, yn dilyn cydweithio gyda'r swyddogion perthnasol, y gellir mabwysiadu cynllun cyffelyb i'r hyn a weithredir yng Nghonwy ac Ynys Môn.
- (iii) Mewn ymateb i'r uchod, nododd sawl defnyddiwr nad oedd y broblem gynddrwg â'r gorffennol ond ei bod yn bwysig i'r Harbwr Feistr gadw golwg ar y mater.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod a gofyn i'r Harbwr Feistr fonitro'r sefyllfa.

(C) Staff Harbwr

- (i) Nodwyd bod Will Stockford wedi ei benodi i'r swydd Harbwr Feistr a hyderir y bydd yn gallu rhoi blynyddoedd o wasanaeth i'r Harbwr. Diolchwyd iddo am ei ymroddiad a'i

ymrwymiad i'r gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf a hefyd yn ei waith fel cymhorthydd cyn ei benodiad fel Harbwr Feistr. Nodwyd ymhellach bod y staff tymhorol wedi gweithio'n dda iawn yn Nhywyn ac Aberdyfi yn ystod tymor 2014.

- (ii) Ateggodd y Cynghorydd David Richardson bod yr Harbwr Feistr wedi gwneud gwaith ardderchog yn ystod y tymor diwethaf a'i fod yn weladwy ar y dŵr yn ogystal ag o amgylch yr Harbwr. Diolchwyd hefyd i Hefin Richards am ei ymroddiad yntau sydd bellach wedi symud i swydd arall.
- (iii) Nodwyd bod Ken Fitzpatrick, Swyddog Cynorthwyol Harbwr, wedi ymddeol ond nad yw'r Gwasanaeth wedi penodi olynnydd iddo eto. Nodwyd ymhellach bod Harbwr Feistr Porthmadog wedi derbyn swydd arall fel Harbwr Feistr yng Nghaernarfon.
- (iv) O safbwynt rhaglen waith y gaeaf, roedd yr ysgolion wedi eu gosod ar y jeti a'r bwi Fairway yn cael ei baentio. Anogwyd yr Aelodau os oes unrhyw fater yn creu pryder iddynt, eu bod yn cysylltu gyda'r Harbwr Feistr yn ddi-oed fel bo modd ceisio cadw'r Harbwr i'r safon ddisgwyliedig.
- (v) Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn ag ail-sefydlu'r gweithgorau er mwyn gwneud defnydd o brofiad ac arbenigedd unigolion, cadarnhaodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddir yn eu hail-sefydlu yn y Flwyddyn Newydd a bod yr aelodau a oedd a diddordeb yn hyn yn cysylltu gyda'r Swyddog Morwrol yn fuan yn 2015 er trefnu cyfarfod.

(CH) Mordwyo ac Angorfeydd

- (i) Nodwyd nad oedd Bwi Rhif 1 ar y safle cywir a bod yr Harbwr Feistr wedi troi'r llusern i ffwrdd, nad oedd golau ar fwi rhif 2; nid yw bwi rhif 7 ar ei safle ychwaith. Nodwyd bod rhybudd wedi ei anfon i forwyr yn tynnu sylw at y diffygion a deallir bod y Bad Achub wedi cael anawsterau ar un achlysur lle roeddynt yn chwilio am unigolyn yn yr aber a'r bwiau ddim ar y safle. Nodwyd ymhellach bod swyddogion Adran Weithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) wedi ymweld â'r Gwasanaeth Morwrol ac yn anffodus nid oedd dogfennaeth ysgrifenedig briodol ar gael gan y contractwr i gydymffurfio â'u rheolau, ac fe gyflwynwyd rhybudd gwelliant i'r Adran gan yr Adran Weithredol Iechyd a Diogelwch. Cynhaliwyd trafodaeth gyda'r contractwr a hyd nes derbynnir dull o ddatganiad priodol yn ymwneud ag asesiadau risg ni fydd yn gallu codi tri angor sy'n perthyn i'r Cyngor neu yn gallu ail leoli y Cymhorthion Mordwyo. Mae hyn yn bryder mawr i'r adran wrth ystyried pwysigrwydd y Cymhorthion Mordwyo. Mae'n ofynnol i bob contractwr feddu ar y ddogfennaeth berthnasol ble mae rheolau Cenedlaethol yn cyfarwyddo hyn. Byddir yn cydweithio gyda'r contractwr fel bo modd ymgorffori'r gofynion a threfn newydd o weithio a hyderir y bydd y mater wedi ei ddatrys erbyn diwedd y mis hwn. Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn â symud tywod, esboniwyd bod natur gwaith ar y traeth yn wahanol i weithdrefnau'r Harbwr ond rhaid meddu ar ddogfennaeth briodol a fydd yn cael eu paratoi maes o law. O safbwynt gwirfoddolwyr yn ymgymryd â gwaith ar yr Harbwr a'i wneud ar fyr rybudd, pwysleisiwyd bod rhaid meddu ar ddogfennaeth sy'n dangos bod asesiad risg wedi ei gwblhau gan fod rhaid cydymffurfio â gofynion yr Adran Weithredol Iechyd a Diogelwch ac ni ellir torri'r gyfraith.
- (ii) Mewn ymateb i bryder ynglŷn â chychod yn hwylio i fyny o Aberystwyth, sicrhawyd y byddir yn anfon cylchredeg y rhybudd eto i'r morwyr gan nodi'r angen iddynt gysylltu â'r Harbwr Feistr am gymorth.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(D) Ystadegau Morwrol

- (i) Cyfeiriwyd at yr ystadegau o safbwynt niferoedd o gychod pŵer a hwylio gan nodi bod y niferoedd yn parhau i leihau a hynny ar sail yr economi a chyfeiriwyd at gymhariaeth o ystadegau'r holl harbyrau.
- (ii) Nododd Aelod bod lleihad yn niferoedd y cychod yn deillio o ddiffyg gwasanaeth yn yr Harbwr o safbwynt lansio a chodi'r cychod. Mewn ymateb, esboniodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod nifer o gychod yn gaeafu ar y cei oherwydd bod costau hurio craen yn uchel a ddim yn gost effeithiol.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(DD) Cyllidebau Harbyrau

- (i) Tywysodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yr Aelodau drwy gyllidebau'r Harbwr gan nodi bod cyfanswm net o £19,336 o danwariant yng nghyllideb 2013/14. Nodwyd bod £32,570 o darged incwm ar gyfer Aberdyfi, gyda £24,129 wedi dod i mewn ond yn gadael £8,000 yn fyr o'r targed.
- (ii) O safbwynt flwyddyn gyllidol diwedd Medi 2014 rhagwelir oddeutu £10,000 yn fyr o'r targed incwm.
- (iii) Cyfeiriwyd at ffioedd a thaliadau ar gyfer flwyddyn nesaf a olygai oddeutu 1% o gynnydd.
- (iii) Nododd Aelod o safbwynt yr incwm a gollir, tybed a fyddai modd codi tâl ar y bordhwyliwyr. Cytunai'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig o'r angen i sefydlu trwyddedau a hyderir y gellir gweithredu'r drefn o 1 Ebrill 2015.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(E) DIGWYDDIADAU

(a) Datblygiad Wal y Cei

Cyflwynwyd cynlluniau yn ystod y cyfarfod i'r Pwyllgor gan Robert Williams, Peiriannydd Cynorthwyol, Ymgynghoriaeth Gwynedd, a diolchodd y Cadeirydd iddo am drefnu'r cyfarfod agored yn ystod y Gwanwyn pryd y bu nifer yn ymweld â'r cynlluniau. Teimlwyd bod y cyfarfod hwnnw wedi bod o fudd i bawb a fynychodd.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y sylwadau canlynol:

- (i) Pryder ynglŷn â'r rheiliau yn enwedig pan fo pysgota am grancod gan aelodau o'r cyhoedd a'i fod yn weithgaredd poblogaidd iawn gan grwpiau a plant yn Aberdyfi

Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod yr un sefyllfa ym Mhorthmadog gyda phlant yn neidio dros y rheiliau ac y byddai angen sicrhau rheolaeth ac ail-edrych ar led y ffens. Ychwanegodd y Peiriannydd bod yn rhaid cadw ardal ar gyfer morwyr a'i fod yn anodd cael cyfuniad i blesio pob defnyddiwr yr Harbwr.
- (ii) Mewn ymateb i ymholiad ynglyn ag amserlen, esboniodd yr Uwch Reolwr Economi a Chymuned mai gwaith cychwynnol sydd ar y gweill a bod Rhaglen Arian Cydgyfeiriant 2014/15 wedi ei gymeradwyo a bod disgwyl am fwy o wybodaeth ar ganllawiau er mwyn cael mynediad i'r arian Ewropeaidd. O safbwynt y Cyngor, fel rhan o gynlluniau strategol, bod y cynllun yn cydymffurfio â'r elfen sector awyr agored ond bod proses i'w ddilyn o ran sicrhau arian. Os oes cefnogaeth yn lleol, gellir bwrw ymlaen i gael caniatâd statudol ynghyd â'r fanyleb. Ni ragwelir y byddir yn cyflwyno cais tan 2015 ond byddai'n

gyfle i sicrhau sefydlu Is-grŵp i gyflwyno diddordeb a sicrhau cefnogaeth leol. Byddai datganiadau gan y sefydliadau lleol yn gymorth maes o law.

- (iii) O safbwynt ardal Bae'r Eglwys, nodwyd ar hyn o bryd mai'r bwriad ydoedd cryfhau ac adnewyddu wal y cei a bo'r pysgotwyr yn trafod hefo cynrychiolydd Cymdeithas Pysgotwyr Bae Ceredigion ynglyn â gwelliant i'r fynedfa.
- (iv) Ychwanegodd Aelod bod ardal Bae'r Eglwys wedi ei gynllunio'n wael a gan fod cynlluniau ar y gweill y byddai'n gyfle gwych i wella'r ardal yma hefyd. Nodwyd hefyd y byddai'r Bad Achub yn fwy na pharod i drafod ystyried y darlun cyfan yn nhermau'r ardal wrth ochr y Clwb Hwyllo a'r Bad Achub lle mae angen gwaith atgyweirio i'r llithrfa o safbwynt iechyd a diogelwch o ganlyniad i draul a gwisgo o ganlyniad i'r llanw.
- (v) Mewn ymateb, esboniodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddai'n gyfle i edrych ar y mater ond ei bod yn anodd lansio ym Mae'r Eglwys gan ei fod yn gul. Disgwylir hyd nes bydd Cymdeithas Pysgotwyr Bae Ceredigion wedi cyflwyno sylwadau ac wedyn byddai'n gyfle i ychwanegu at rhain.
- (vi) Nodwyd y byddai'r cynllun yn welliant aruthrol i'r hyn sy'n bodoli gan ei wneud yn hawdd i ymwelwyr fedru cael mynediad i'r pentref, i'r siopau ac i swyddfa'r Harbwr Feistr, yn hytrach na dringo i fyny ysgol serth fel sy'n digwydd ar hyn o bryd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Wal yr Eglwys

Adroddodd yr Uwch Beiriannydd bod y gwaith ar wal yr Eglwys yn mynd rhagddo yn dilyn cyfnod o oedi ac y bydd yn parhau hyd ddiwedd Ionawr.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Clwb Hwyllo

Adroddodd y Swyddog Harbwr a Pharciau Gwledig bod digwyddiadau'r Clwb Hwyllo wedi eu cynnal yn hynod o broffesiynol gan Mr Desmond George.

Mewn ymateb, ymhelaethodd Mr George ar y gweithgareddau gan dynnu sylw eu bod yn ymestyn y prif dymor ac o fudd i'r pentref ac i westai.

Penderfynwyd: Cymeradwyo'r gwaith da a wneir gan y Clwb Hwyllo drwy gynnal gweithgareddau i ddenu ymwelwyr i Aberdyfi.

(ch) Raciau Cychod Gweini

Adroddwyd gan y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y bydd y raciau uchod wedi eu symud a'u datrys ac fe sicreir y bydd perchnogion yn eu cofrestru.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(d) Difrod Stormydd y Gaeaf

Adroddwyd gan y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod gwaith yn mynd rhagddo ar y canlynol:

- wal y cei
- twyni wrth ymyl y Golff
- llwybr pren (nodwyd bod hwn yn her i'w gynnal a'i gadw gan ei fod yn ased ychwanegol sydd wedi ei gyfeirio i'r Gwasanaeth Morwrol)

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(dd) Gwobr Traeth

Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod pryder am ansawdd y dŵr ymdrochi yn Aberdyfi ac yn ddiolchgar am y gwaith a gwblhawyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru a hyderir y bydd swyddog yn bresennol yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol ym mis Mawrth i adrodd ar y mater. Drwy gydweithio, cytunwyd i osod arwyddion yn cynghori unigolion i beidio ymdrochi dwy awr pob pen i lanw isel. Nodwyd bod isadeiledd Aberdyfi yn wych ond bod ansawdd y dŵr ddim yn foddhaol ond gobeithir llwyddo i gael Baner Felyn Drefol

Deallir bod Cyfoeth Naturiol Cymru wedi ymweld â phob ffarm ar y Ddyfi a disgwyllir derbyn adroddiad ac ymateb i'r archwiliad yn y cyfarfod nesaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(e) Consesiwn 2015

Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y cyflwynwyd un consesiwn ar gyfer 2015 sef i berchennog y mulod.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(F) UNRHYW FATER ARALL

Derbyniwyd diweddariad gan y Cyng. Brian Bates ar adeilad newydd y Bad Achub gan nodi bod ganddynt syniadau sylfaenol ar gyfer yr hyn a fydd yn gyfleuster llwyddiannus i lansio'r cwch ac i gysylltu i'r tractor. Pwysleiswyd nad oedd newid i ôl-troed yr adeilad ond yn hytrach newidiadau sylweddol tu fewn fel y gall y cwch newydd gael mynediad rhwydd i'r adeilad. Bwriedir gosod ystafell y Criw ar lawr uchaf yr estyniad gyda ffenestr bae i edrych dros yr aber. Teimlir bod hyn y ffordd orau ymlaen gyda chefnogaeth frwd i'r cynllun a fydd yn sylfaen cadarn i'r bad achub ar gyfer y 50 mlynedd nesaf. Edrychir ymlaen at y gwaith cychwynnol yn ystod gaeaf 2015 gyda'r bwriad i'w gwblhau cyn y Pasg 2016.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

6. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Penderfynwyd Nodi y cynhelir nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol ar ddydd Mawrth, 3 Mawrth 2015.

CADEIRYDD.